

صفة الوضوء والصلاة (مرئي)

چگونه وضو بگیرم؟

م

صدا

۱

صدای اذان...

۲

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ}

{ای کسانی که ایمان آورده اید، چون به نماز برخاستید پس صورت خود و دستهایتان را تا آرنج بشویید و سرتان را مسح کنید و پاهایتان را تا دو قوزک [بشوید]}

[سوره مائده: ۶]

۳

هیچ نمازی بدون وضو درست نیست، و وضو بدون نیت صحیح نیست، و نیت درست نمی شود مگر با اخلاص، و محل اخلاص، قلب است نه زبان.

۴

بسم الله...

بسم الله گفتن در آغاز وضو مشروع است... با گفتن بسم
الله وضوی خود را آغاز می کنیم... سپس اگر ممکن بود برای
پاک کردن دهان از مسواک استفاده می کنیم...

۵

دستان را تا مچ سه بار می شوئیم و شستن را از نوک
انگشتان آغاز و تا مفصل مچ ادامه می دهیم...

۶

سه بار پی در پی دست ها را تا مفصل مچ می شوئیم.

۷

در آغاز دست راست تا مچ سه بار می شوئیم و سپس دست
چپ را تا مچ سه بار می شوئیم.

۸

همچنین شستن کف دست راست، سپس چپ، سپس راست،
سپس چپ (یکی در میان) نیز جایز است.

۹

با اطمینان از اینکه آب به بین انگشتانمان برسد...

۱۰

سپس به مَضْمَضَه (آب در دهان زدن) و اسْتِنْشَاق (آب در
بینی زدن) می رسیم.

۱۱

مضمضه یعنی بردن آب در دهان و حرکت دادن آن در داخل دهان، سپس بیرون ریختن آن.

۱۲

اما استنشاق یعنی وارد کردن آب به بینی همراه با دم، سپس بیرون ریختن آن توسط دست چپ با بازدم.

۱۳

سنت این است که در استنشاق مبالغه شود، مگر آنکه روزه باشیم یا از آسیب دیدن خود [به دلیل بیماری یا مشکلی دیگر] بترسیم...

۱۴

مضمضه و استنشاق دو روش دارد:

۱۵

وَصْل (به هم پیوسته)، به این صورت که مشتی آب برداریم و با نصف آن مضمضه کنیم و با نصف دیگرش استنشاق...

آب را در دهان بچرخانیم (غرغره کنیم) سپس آبی را که برای استنشاق در بینی زده بودیم با دست چپ خارج سازیم... این را سه بار و با سه مشت آب انجام دهیم.

۱۶

اما فصل اینگونه است که برای مضمضه یک مشت آب برمی داریم و برای استنشاق مشت آبی دیگر (یعنی جدا از هم). یک مشت آب برمی داریم و آن را کامل در دهان می زنیم و سپس در دهان حرکتش می دهیم و بیرون می ریزیم، سپس مشت دوم را برمی داریم و آن را در بینی می زنیم سپس با کمک دست چپ بیرون می ریزیم.

۱۷

پس از مضمضه و استنشاق، نوبت به شستن صورت می رسد...

۱۸

محدوده طولی صورت از محل معمول روییدن مو تا پایین چانه است، و از عرض، بین دو گوش را در بر می گیرد.

۱۹

همراه با وجوب شستن همه موهای صورت، مانند موی ریش کم پشت، و سییل و ابروها و مژه ها و موی زیر لب پایین...

۲۰

شستن صورت به دو روش است:

۲۱

نخست: با هر دو دست آب برمی داریم و سپس صورت را از محل معمول رستن مو تا پایین چانه و از گوش راست تا

گوش چپ می شویم و اگر ریش پرپشت باشد سنت آن است که آب را از زیر چانه وارد ریش کنیم و انگشتانمان را به داخل ریش ببریم.

این کار را سه بار انجام می دهیم که این کاملترین حالت است، یا دو بار، یا یک بار که این حداقل واجب است.

۲۲

و دوم: آب را تنها با دست راست برداریم و به صورت برسانیم و سپس صورت را با هر دو دست بشویم، مانند روش پیشین... و این کار را سه بار تکرار کنیم...

۲۳

رعایت ترتیب در اعضای وضو واجب است و رعایت موالات نیز لازم است، یعنی نباید عضوی را زودتر از عضوی دیگر انجام داد و نباید در انتقال از عضوی به عضو دیگر تاخیر کرد...

۲۴

پس از پایان شستن صورت، به شستن دست ها می رسیم.

۲۵

حد دستان که باید شسته شود: از نوک انگشتان تا آرنج است و آرنج نیز باید شسته شود.

۲۶

در شستن دست ها از انگشتان دست راست شروع می کنیم
و بین انگشتان را با تخلیل (فرو کردن انگشتان در هم) می
شوئیم و سپس آب را تا آرنج می رسانیم.

۲۷

... سپس به دست چپ می رسیم و آن را نیز همراه با تخلیل
انگشتان تا آرنج می شوئیم...

۲۸

سپس به مسح سر می رسیم... دست ها را با آب جدید خیس
می کنیم سپس دستان خیس را بر جلوی سر می گذاریم و تا
پشت سر را مسح می کنیم و سپس دوباره به همان جایی که
مسح را آغاز کردیم باز می گردانیم... در حد سر تفاوتی میان
کچل و مودار نیست...

۲۹

سپس با باقی مانده آبی که سر را با آن مسح کرده ایم، گوش
ها را مسح می کنیم. این کار را تنها یک بار انجام می دهیم...

۳۰

روش مسح گوش اینگونه است که انگشتان سبابه را داخل
دو گوش می کنیم و مسحشان می کنیم و با انگشت شست،
پشت گوشها را مسح می کنیم. اینگونه هم داخل و هم بیرون
گوش را مسح کرده ایم...

۳۱

سپس به شستن پاها می پردازیم. حد واجب شستن پاها از نوک انگشتان پا تا کعبین (برجستگی قوزک پا) است. بنابراین شستن پشت پاها واجب است.

۳۲

شستن را با پای راست آغاز می کنیم و انگشتان دست را در میان انگشتان پا وارد می کنیم و به شسته شدن پشت پاها و روی آن دقت می کنیم...

۳۳

سپس پای چپ را همانند پای راست می شوئیم و وارد کردن انگشتان دست در میان انگشتان پا و اطمینان از شسته شدن کامل پشت پا و رسیدن آب به قوزک ها را فراموش نمی کنیم.

۳۴

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» (گواهی می دهم که معبودی به حق نیست جز الله که یگانه و بی شریک است و گواهی می دهم که محمد بنده و پیامبر اوست)

۳۵

پس از پایان وضو، ذکر و دعا مستحب است و سنت است که این دعاها را نیز بگوید:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، واجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ. «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، واجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ» (خداوندا مرا از جمله توبه کنندگان و از جمله پاکیزگان قرار ده).

یا:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ» (پاک و منزهی ای الله و ستایش تو را می گویم، گواهی می دهم که معبودی به حق جز تو نیست، از تو آمرزش می خواهم و به درگاهت توبه می کنم).

م

نوشته شده بر صفحه نمایش

۱

چگونه وضو بگیرم؟

۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ {

{ای کسانی که ایمان آورده اید، چون به نماز برخاستید
پس صورت خود و دستهایتان را تا آرنج بشویید و سرتان را
مسح کنید و پاهایتان را تا دو قوزک [بشوید]}

[سوره مائده: ۶]

۳

شستن دست ها تا مچ

۴

آب در دهان و بینی زدن

۵

پیوسته

۶

جدا

۷

شستن صورت

۸

نخست

۹

دوم

۱۰

نیت و گفتن بسم الله

۱۱

شستن دستان تا مچ

۱۲

آب در دهان زدن

۱۳

آب در بینی زدن

۱۴

شستن صورت

۱۵

شستن دستان تا آرنج به همراه آرنج

۱۶

مسح بر سر و گوش

۱۷

شستن پاها به همراه قوزک

۱۸

شستن دست ها

۱۹

مسح سر

۲۰

آغاز سر = برجستگی بالای پیشانی و محل معمول آغاز
رویش مو

۲۱

پایان سر = محل پایان رویش مو در پشت سر...

۲۲

مسح دو گوش

۲۳

شستن پاها

۲۴

پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می فرماید:

«وَيْلٌ لِّلْأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ، أَسْبِغُوا الْوُضُوءَ». «وای بر پشت پاها
از آتش دوزخ، وضو را کامل انجام دهید».

به روایت ابوداود.

۲۵

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ». «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» (گواهی می دهم که معبودی به حق

نیست جز الله که یگانه و بی شریک است و گواهی می دهم
که محمد بنده و پیامبر اوست).

مسلم آن را روایت کرده است.

۲۶

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، واجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ». «اللَّهُمَّ
اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، واجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ» (خداوندا مرا
از جمله توبه کنندگان و از جمله پاکیزگان قرار ده).

به روایت ترمذی.

27

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ
إِلَيْكَ». «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ» (پاک و منزهی ای الله و سنایش تو را
می گویم، گواهی می دهم که معبودی به حق جز تو نیست، از
تو آمرزش می خواهم و به درگاهت توبه می کنم).

به روایت نسائی در «عمل اليوم والليلة».

چگونه نماز بخوانم؟

نماز از تکبیر تا سلام...

م

صدا

۱

صدای اقامه نماز...

۲

صدای اقامه ادامه دارد...

نیت کردن، اولین کاری است که نمازگزار انجامش می دهد که محل آن قلب است.

۳

برای نماز رو به قبله می ایستیم، و اگر امام بودی یا به تنهایی نماز می خواندی، در برابر خود ستره قرار بده.

۴

الله اکبر...

با گفتن تکبیر احرام به نماز وارد می شویم، و باید حتما این تکبیره را به زبان آورد...

۵

به هنگام تکبیر احرام دستان را تا روبروی شانه ها بالا می بریم و کف دست ها را رو به قبله می گیریم...

یا:

به همان روش دست ها را تا روبروی گوشها بالا می بریم...

پس از تکبیر احرام دست ها را بر روی سینه یا زیر سینه بالای ناف قرار می دهیم که همه اینها صحیح است...

دست راست را بر روی پشت دست چپ می گذاریم.

یا آنکه با دست راست، دست چپ را می گیریم...

یا آنکه با دست راست، مچ دست چپ را می گیریم...

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْقِي الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي بِالْثَّلَجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ»
(خداوندا میان من و گناهانم فاصله انداز چنانکه میان مشرق و مغرب فاصله انداخته ای، خداوندا مرا از گناهانم بشوی چنانکه لباس سفید از چرک پاک می شود، خداوندا مرا با برف و آب تگرگ از گناهانم پاک کن).

این دعای استفتاح را پس از تکبیر احرام و پیش از قرائت قرآن می خوانیم. دعاهاى دیگری نیز برای استفتاح وارد شده که سنت است هر بار یکی از آنان خوانده شود...

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» (از شیطان رانده شده به الله پناه می برم)...

پس از استفتاح، استعاذه (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) و سپس سورۀ فاتحه خوانده می شود...

۹

این سوره را، آیه به آیه با خشوع و آرامش می خوانیم.

۱۰

آمین...

گفتن «آمین» برای نمازگزار - چه امام باشد چه ماموم و چه به تنهایی نماز بگذارد - سنت است. آمین آیه ای از سورۀ فاتحه نیست بلکه دعاست، به معنای: خداوندا اجابت کن.

۱۱

پس از فاتحه هر مقدار از قرآن را که میسر بود می خوانیم، چه یک سورۀ کامل یا بخشی از سوره. پس از پایان تلاوت اندکی توقف می کنیم، سپس به رکوع می رویم.

۱۲

الله اکبر

تکبیر انتقال می گوئیم و از قیام به رکوع می رویم...

این دومین موضع نماز است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - دستانشان را در آن بالا می بردند، بنابراین سنت است که دستانمان را تا روبروی کتف ها یا گوش ها بالا بیاوریم...

۱۳

دست ها را بر زانو ها می گذاریم و انگشتان را باز می کنیم، گویا زانو ها را گرفته ایم.

در رکوع آرام می یابیم و دستان را از پهلوها دور نگه می داریم، و گونه ها را به سمت راست یا چپ مایل و منحرف نمی کنیم.

۱۴

پشت باید صاف باشد و در حال رکوع قوس نگیرد، و سر باید با کمر همطراز باشد، یعنی نه سر را بلند بگیریم و نه پایین بیندازیم.

۱۵

«سَبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» (پاک است پروردگار بزرگ من)
این تسبیح را سه بار تکرار می کنیم که این کمترین حد کمال است و یک بار گفتن این تسبیح نیز کافی است و اگر بخواهیم بر آن می افزاییم و تسبیحاتی را که در سنت وارد شده - به شکل متنوع - می گوئیم.

۱۶

اذکاری که در رکوع گفته می شود گوناگون است.

۱۷

«سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» (الله [حمد] کسی که ستایش او را گفته، شنید)...

این را هنگام بلند شدن از رکوع اگر به تنهایی نماز می خواندیم یا امام بودیم، می گوئیم...

۱۸

و دستانمان را تا روبروی شانه ها یا روبروی گوشها بالا می بریم، و این سومین جایگاهی است که در آن رفع یدین می کنیم...

۱۹

سپس از رکوع برخاسته، می ایستیم و می گوئیم:
«رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ» (پروردگار ستایش از آن توست).

۲۰

پس از بلند شدن از رکوع می توانیم دستانمان را باز بگذاریم یا ببندیم...

۲۱

طولانی ساختن قیام پس از رکوع و آرامش یافتن در آن سنت است.

۲۲

الله اکبر...

سپس با گفتن تکبیر (تکبیر انتقال) به سجده می رویم...

و دستان را پیش از زانوها، یا زانوها را پیش از دستان - هر کدام که برایمان آسانتر بود - بر زمین می گذاریم.

و واجب است که بر هفت استخوان به سجده برویم، چنانکه پیامبرمان - صلی الله علیه وسلم - به ما یاد داده است:

پیشانی به همراه بینی، دو کف دست، دو پا، و دو زانو.

سر انگشتان را در حال سجده رو به قبله قرار می دهیم، و پاها را عمود بر زمین میگذاریم.

در هنگام سجده میان زانوها فاصله می اندازیم و شکم را از زانوها دور می گردانیم.

ساعدها را بلندتر از زمین و به دور از پهلوها نگه می داریم، البته اگر در نماز جماعت نباشیم، و از آزار رساندن به اطرافیان بیم نداشته باشیم.

و کف دستان را روبروی شانه یا گوشها قرار می دهیم.

«سبحانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى» (پاک است پروردگار والايم)...

این تسبیح را سه بار تکرار می کنیم، که این کمترین حد کمال است. و یک بار گفتن این تسبیح نیز کافی است. و اگر بخواهیم بر آن می افزاییم. و تسبیحاتی را که در سنت وارد شده، به شکل متنوع می گوئیم. و برای درخواست هر خیری از خیرات دنیا و آخرت که دوست داریم دعا می کنیم.

رسول الله - صلى الله عليه وسلم - می فرماید: «نزدیکترین لحظه نزدیکی بندگان به پروردگارشان در حالت سجده است، پس در سجده بیشتر دعا کنید».

۲۷

الله اکبر...

با گفتن تکبیر سر از سجده بلند می کنیم...

پای چپ را خوابانده بر روی آن می نشینیم، و آرام می گیریم. و پای راست را عمود نگه می داریم طوری که انگشتانش رو به قبله باشد.

یا:

هر دو پا را به صورت عمودی بر زمین می گذاریم، و بر روی پشت پاها (پاشنه) می نشینیم.

دست راست (تا آرنج) را بر روی ران راست، و دست چپ (تا آرنج) را بر روی زانوی چپ، نزد زانو یا روی زانو می گذاریم.

۲۸

«رَبِّی اغفر لی» (پروردگارا مرا ببامرز)...

این دعا را بین دو سجده در حالی که نشسته ایم، و آرام یافته ایم می گوئیم...

۲۹

الله اکبر...

با گفتن تکبیر به سجده دوم می رویم، که در کیفیت و
اذکارش همانند سجده اول است...

۳۰

الله اکبر...

رکعت دوم را همانند رکعت اول انجام می دهیم:
گذاشتن دست راست بر چپ، خواندن سوره فاتحه، و آیه
یا آیاتی از قرآن...

سپس به رکوع می رویم...

الله اکبر...

و بر می خیزیم...

«سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» (الله [حمد] کسی که ستایش او را
گفته، شنید)...

سپس به سجده می رویم.

الله اکبر...

دو سجده انجام می دهیم سپس برای تشهد می نشینیم...

الله اکبر...

الله اکبر...

الله اکبر...

۳۱

پس از پایان رکعت دوم، نشستن برای تشهد است. به شکل «افتراش» می نشینیم...

۳۲

افتراش برای تشهد دوم است. مانند نماز صبح و جمعه و عید، همانند نشستن در تشهد اول، نمازهای دو رکعتی و چهار رکعتی، و نشستن بین دو سجده...

۳۳

برای کسی که به سبب چاقی یا درد پاها یا دیگر عذرهای نمی تواند به شکل مفترش بنشیند، به هر شکلی که توانایی اش را دارد بنشیند...

۳۴

در تشهد دست راست را بر ران راست می گذاریم. و همه انگشتان را به جز انگشت سبابه مشت می کنیم و با آن اشاره می کنیم...

۳۵

یا آنکه با انگشت شست و انگشت میانه حلقه می سازیم. و با سبابه اشاره می کنیم...

۳۶

اما دست چپ را بر روی ران چپ می گذاریم، یا با آن زانو را می گیریم.

در تشهد مستحب است که نگاهمان به انگشت سبابه دست راست باشد.

۳۷

«التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» (همه بزرگداشت ها و درودها و پاکی ها از آن الله است، سلام بر تو ای پیامبر و رحمت الله و برکاتش. سلام بر ما و بر بندگان نیکوکار الله. گواهی می دهم که معبودی به حق نیست جز الله و اینکه محمد بنده و فرستاده الله است).

تشهد اول را تنها هنگامی می خوانیم، که نماز سه رکعتی یا چهار رکعتی باشد.

اما اگر نماز دو رکعتی باشد مانند نماز صبح یا نماز جمعه یا عید، تشهد را با گفتن درود ابراهیمی کامل می کنیم...

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ» (الهی بر محمد و آل محمد صلوات بفرست، همانطور که بر ابراهیم و آل ابراهیم صلوات فرستاده همانا تو ستایش شونده و بسیار بلند مرتبه هستی، و بر محمد و آل محمد برکت بفرست، همانطور که بر ابراهیم و آل ابراهیم برکت فرستاده ای، تو ستایش شونده و بسیار بلند مرتبه هستی).

38

السلام علیکم ورحمة الله...

السلام علیکم ورحمة الله...

سلام دادن بعد از پایان تشهد و خواندن دعاهاهی است که در سنت نبوی آمده است... اما این در نمازهای دو رکعتی است...

39

با صدایی پایین می شنویم: الله اکبر

اما اگر نمازی سه رکعتی مانند نماز مغرب یا چهار رکعتی مانند ظهر و عصر و عشا بود.

40

که در این صورت در نماز مغرب بعد از تشهد اول برمی خیزیم تا رکعت سوم را ادا کنیم، یا اگر در نماز ظهر یا عصر یا عشا بودیم دو رکعت دیگر را ادا می کنیم، که در آن سوره فاتحه را می خوانیم. و همه جزئیاتی که در رکوع و سجود و قیام و جلوس دو رکعت اول ذکر شد را در آن انجام می دهیم...

41

الله اکبر...

42

پیامبر - صلی الله علیه وسلم - در تشهد پایانی هر نمازی که دو تشهد داشت، به شکل تَوَرُّک می نشستند...

43

نشستن تورک تنها در تشهد پایانی نمازهای سه رکعتی یا چهار رکعتی است و چند شکل دارد:

44

فرش کردن پای چپ، و عمود گذاشتن پای راست، و بیرون آوردن هر دو پا از سمت راست، و نشستن بر زمین بر روی باسن ها.

یا:

فرش هر دو پا، و خارج ساختن آنها از سمت راست.

یا:

فرش نمودن پای راست، و وارد ساختن پای چپ از میان ران و ساق پای راست.

45

و در نشستن برای تشهد پایانی تشهد را می خوانیم و سپس در پی آن بر پیامبر - صلی الله علیه وسلم - درود می فرستیم.

46

پیش از سلام دادن و پس از پایان تشهد، از چهار چیز به
الله پناه می‌بریم: از عذاب جهنم، و از عذاب قبر، و از فتنه
مرگ و زندگی، و از شر فتنه مسیح دجال...

و سپس برای هر خیر دنیا و آخرت دعا می‌کنیم...

47

السلام علیکم و رحمة الله

السلام علیکم و رحمة الله...

نماز پایان نمی‌یابد و حالت احرامش به پایان نمی‌رسد
مگر با سلام گفتن...

48

و با تسلیم نماز خود را به پایان رسانده ایم،

أَسْتَغْفِرُ الله... أَسْتَغْفِرُ الله... أَسْتَغْفِرُ الله...

49

سنت است که نمازگزار پس از پایان نماز سه بار استغفر
الله بگوید، سپس با اذکاری که از رسول الله - صلی الله علیه
وسلم - وارد شده ذکر الله سبحانه و تعالی را بگوید...

۲۷

نوشته شده بر صفحه

۱

امام بودی، یا به تنهایی نماز می خواندی.

۲

تکبیر احرام

۳

دستان را تا روبروی شانه ها بالا می بریم.

۴

یا به همان روش دستان را تا روبروی گوشها بالا می
بریم...

۵

دست ها را بر سینه می گذاریم.

۶

یا بالای ناف

۷

یا زیر ناف

۸

دست راست را بر روی پشت کف دست چپ می گذاریم.

۹

یا آنکه با دست راست، مچ دست چپ را می گیریم...

۱۰

دعای استفتاح

۱۱

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقِّي الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي بِالْتَّلَجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ»
(خداوندا میان من و گناهانم فاصله انداز. چنانکه میان مشرق و مغرب فاصله انداخته ای، خداوندا مرا از گناهانم بشوی. چنانکه لباس سفید از چرک پاک می شود، خداوندا مرا با برف و آب تگرگ از گناهانم پاک کن) به روایت مسلم.

۱۲

سنت است که هر بار یکی از این دعاها را بخوانیم.

۱۳

استعاذه

۱۴

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» (از شیطان رانده شده به الله پناه می برم)

۱۵

سوره فاتحه (حمد)

۱۶

«الحمد لله رب العالمين* الرحمن الرحيم* مالك يوم الدين*
 إياك نعبد وإياك نستعين* اهدنا الصراط المستقيم* صراط
 الذين أنعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين»
 (ستایش مخصوص الله است که پروردگار جهانیان است،
 رحمت گستر مهرورز است، مالک روز جزاست، تنها تو را
 می پرستیم، و تنها از تو یاری می جوییم، ما را به راه راست
 هدایت کن، راه کسانی که بدانها نعمت ارزانی داشته ای، نه
 راه کسانی که بر آنان خشم گرفته ای و نه راه گمراهان).

۱۷

آمین

۱۸

دعایی است به معنای: خداوندا اجابت کن.

۱۹

آنچه از قرآن میسر بود می خوانیم.

۲۰

رکوع...

۲۱

الله اکبر

۲۲

پشت باید صاف باشد و قوس نداشته باشد...

۲۳

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» (پاک است پروردگار بزرگ من)

۲۴

از اذکار وارد شده در رکوع

۲۵

سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ (بسیار پاک از عیوب و منزّه است، پروردگار ملائکه و جبرئیل است)...

۲۶

سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي (پروردگارا تسبیح و حمد تو را می گویم)...

۲۷

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ... (الله [حمد] کسی که ستایش او را گفته، شنید)

۲۸

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ (پروردگارا حمد از آن توست، ستایشی بسیار و پاک و مبارک)

۲۹

دستانمان را رها می کنیم.

۳۰

یا آن را می بندیم.

۳۱

سجده...

۳۲

پیشانی به همراه بینی

۳۳

دو کف دست

۳۴

دو زانو

۳۵

دو پا

۳۶

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى... (پاک است پروردگار والایم)

۳۷

«نزدیکترین لحظه نزدیکی بندگان به پروردگارشان در حالت سجده است، پس در سجده بسیار دعا کنید» به روایت مسلم.

38

نشستن به شکل افتراش...

39

نشستن به شکل إقعا...

40

رَبِّ اغْفِرْ لِي (سه بار)

41

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وارْحَمْنِي، واجْبِرْنِي، واهْدِنِي، وارزُقْنِي
(خداوندا مرا ببامرز، و رحمت کن، و شکستگی ام را شفا ده،
و هدایت کن، و روزی ام ده)...

42

صبح

43

جمعه

44

دو عید

45

ظهر

46

عصر

47

مغرب

48

عشا

49

«التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ» (همه بزرگداشت ها و درودها و پاکی ها از آن الله است، سلام بر تو ای پیامبر و رحمت الله و برکاتش. سلام بر ما و بر بندگان نیکوکار الله. گواهی می دهم که معبودی به حق نیست جز الله و اینکه محمد بنده و فرستاده الله است).

50

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ» (الهی بر محمد و آل محمد صلوات بفرست، همانطور که بر ابراهیم و آل ابراهیم صلوات فرستاده ای همانا تو ستایش شونده و بسیار بلند مرتبه هستی، و بر محمد و آل محمد برکت بفرست، همانطور که بر ابراهیم و آل ابراهیم برکت فرستاده ای، تو ستایش شونده و بسیار بلند مرتبه هستی).

51

ظهر - عصر - مغرب - عشا

52

صبح - جمعه - دو عید...

53

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ» (الهی بر محمد و آل محمد صلوات بفرست، همانطور که بر ابراهیم و آل ابراهیم صلوات فرستاده ای همانا تو ستایش شونده و بسیار بلند مرتبه هستی، و بر محمد و آل محمد برکت بفرست، همانطور که بر ابراهیم و آل ابراهیم برکت فرستاده ای، تو ستایش شونده و بسیار بلند مرتبه هستی).

54

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

55

«و چون برای [تشهد] رکعت پایانی نشست، پای چپ رو جلو می دارد، و پای دیگر را بصورت عمودی بر زمین می گذارد، و بر نشیمنگاه خود می نشیند». بخاری آن را روایت کرده است.

56

57

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ»
(خداوندا من از عذاب جهنم به تو پناه می برم، و از عذاب قبر، و از فتنه زندگی و مرگ، و از شر فتنه مسیح دجال) به روایت مسلم.

58

«اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ» (خداوندا من بسیار در حق خود ستم روا داشته ام، و جز تو کسی گناهان را نمی آمرزد، پس مرا مغفرتی از جانب خود عطا کن و مورد رحمت قرار بده، همانا تو بسیار آمرزنده و مهربانی) به روایت بخاری.

59

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (سه بار)

60

از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «نخستین عمل بنده که برای آن در روز قیامت مورد محاسبه قرار خواهد گرفت نماز است؛ پس اگر به صلاح آید رستگار شده و به

مقصود دست یافته، و اگر تباه شود محروم شده و زیان دیده است». به روایت ابوداود و ترمذی و نسائی.

فهرست

No table of contents entries found

fa187v1.0 - 03/09/2026